Catherine L´Ecuyer: "És trist que els alumnes aprenguin per treure nota, no per la set de conèixer"

L'Ecuyere fa una conferència aquest divendres, a les 19.00 h, a El Jardí de Figueres, en la presentació del Moviment de Renovació Pedagògica de l'Alt Empordà

Catherine L´Ecuyer.

MAIRENA RIVAS

La investigadora i divulgadora de temes relacionats amb l'àmbit de l'educació Catherine L´Ecuyer pronuncia aquest divendres, dia 6, la conferència titulada 'Educar en el asombro', al Teatre El Jardí de Figueres, a les 19.00 hores, en el marc de la presentació del Moviment de Renovació Pedagògica de l´Alt Empordà. És canadenca, establerta a Barcelona i mare de 4 fills, i autora del llibre 'Educar en el asombro', que suma 16 edicions, i del recentment publicat 'Educar en la realidad' (2a edició).

Catherine L´Ecuyer és conferenciant i autora del bloc Apego y Asombro [http://apegoasombro.blogspot.com], que rep unes 175.000 visites a l´any. Ha estat ponent en les conferències TED. Els seus missatges són clars: "cal educar en la realitat, cal educar en la bellesa i, sobretot, cal educar en l´astorament".

Què és l´astorament al qual vostè fa referència en el seu primer llibre?

L´astorament és el desig de conèixer. Mentre hi ha admiració, hi ha interès per aprendre. És també "no donar el món per descomptat". Els nostres fills se sorprenen davant les estrelles en adonar-se que aquestes podrien no haver existit. El sentit d´admiració porta a l´agraïment.

Vostè formula la pregunta següent: "Com educar en un món frenètic i hiperexigent?" El terme educar encaixa al costat de paraules com frenètic i hiperexigent?

Amb dificultat, efectivament. El món canvia però els nens són els de sempre, perquè la nostra naturalesa no ha canviat, ni canviarà. El nen neix amb astorament, amb el desig intern de conèixer. Quan el món frenètic li proporciona estímuls continus i cada cop més ràpids, la seva admiració s´adorm i passa a dependre d´aquestes fonts externes d´estímuls. Quan es perd l´astorament, neix la desmotivació i hem de recórrer a tota mena d´ajuda externa per moure el nen a aprendre, com les pantalles o la sobreestimulació externa. Aleshores, neixen allò que anomenava Montessori els "crits de la naturalesa": inatenció, hiperactivitat, impulsivitat, apatia...

Com educar en l´admiració?

Respectant els ritmes, les etapes de la infantesa, la innocència. Menys consumisme i sobreestimulació; més misteri, naturalesa i bellesa.

Per què sobreestimulem els nens?

Perquè ens hem cregut una sèrie de neuromites, com per exemple "més és millor", "només fem servir el 10% del nostre cervell" o "tenim una intel·ligència infinita". Aquestes males interpretacions de la literatura neurocientífica, reconegudes com a tals per l´OCED [Organisation for Economic Co-operation and Development] ens han portat per camins equivocats en l´educació. L´estimulació primerenca és un exemple de mètodes sense fonament científic que s´ha nodrit d´aquests mites. En l´etapa infantil, allò que compta no és la quantitat d´estímuls, sinó la qualitat del vincle que el nen desenvolupa amb el seu principal cuidador.

És encertat parlar d´instrucció, o hauríem de referir-nos a educació?

L´educació és molt més àmplia que la instrucció. La finalitat de la instrucció és la transmissió de coneixement, mentre que la finalitat de l´educació és la persona, en totes les seves dimensions. Podem dir que la instrucció és part important però no suficient de l´educació.

A qui correspon la tasca d´educar?

"Educa tota la tribu", com diu el proverbi àrab. En els fets, eduquen els pares, totes les persones que tracten de prop o de lluny amb el nen, el xofer de l´autobús escolar, els cartells publicitaris que veu el nen quan va a l´escola, la ràdio, la televisió, i totes aquelles influències que l´envolten, o que permetem que l´envoltin. Eduquen molts, però, en última instància, el primer educador, aquell que ha de seleccionar aquestes influències i

validar-les als ulls del nen, són els pares. És una obligació, però també és un dret. Hem de recuperar aquest protagonisme. L´estem perdent en mans d´altres: experts educatius que ens diuen com ho hem de fer perquè els nostres fills dormin, mengin i obeeixin, modes educatives, indústria de la telecomunicació, tauletes, televisió...

Els adults hem deixat d´admirar?

L´astorament és "no donar les coses o les persones per descomptades". Una petita prova: Quan em desperto al matí i miro la meva parella... l´admiro?. Curiosament, podem observar una tornada al sentit de l´astorament en les persones grans. Potser perquè tornen a tenir més temps per a l´astorament? Per sentir-se astorat davant la vida, cal temps per assaborir-la i anem sempre corrent.

Té alguna idea perquè deixem de córrer tant?

Hem d´anar a allò que és essencial. Ens passem tota la vida treballant per comprar-nos coses per estar a l´altura de les altres famílies que ens envolten, que també es passen tota la vida treballant per comprar coses. Hem de podar les nostres vides i tornar a allò essencial. En lloc de regalar coses materials als nostres fills, hem de regalar-los atenció. L´atenció és la forma més pura i escassa de generositat, com deia Simone Weil.

Des de petits, mostrem als nens, tant a casa com a l´aula, un món de misteri i admiració. En quin moment hem de deixar que el nen deixi de conviure amb el misteri?

Els nens tenen molta afinitat amb el misteri. Per què? El misteri és una oportunitat infinita de conèixer i l´admiració és el desig de conèixer. Per tant, l´encaix és perfecte en ells. En els adults, en canvi, el misteri costa més, perquè ens agrada que tot ens càpiga al cap, busquem racionalitat i seguretat. Però crec que associar l´edat madura amb el rebuig sistemàtic del misteri és un error. Einstein deia: «La ment intuïtiva és un regal sagrat i la ment racional és un fidel servent. Hem creat una societat que rendeix honors al servent i ha oblidat el regal». En aquest sentit, hem de respectar aquesta set de misteri que tenen els nens. Matar la imaginació, l´admiració i la creativitat d´un nen per inculcar-li com més aviat millor i contra la seva naturalesa una actitud raonable és típic d´una societat freda, cínica i calculadora. Tot el contrari de l´astorament, és clar.

Però no és bo que sàpiguen quina és la realitat?

Allò que astora és la realitat, no proposo que el nen en visqui al marge, només que omplim el seu temps amb

coses belles. I quan parlo de bellesa, no em refereixo a bellesa cosmètica, sinó a bellesa metafísica, definida pels grecs com "expressió visible de la veritat i de la bondat". És bell per al nen tot allò que respecta la veritat i la bondat de la seva naturalesa, els seus ritmes, les seves etapes de la infantesa... En el fons, hem de fer el que proposa l´eslògan de Dove: "Parla amb la teva filla de bellesa abans que la indústria de la bellesa parli amb ella". I amb els nens també. En qualsevol cas, no existeix contradicció entre misteri i realitat. Moltes realitats de la vida són misterioses, com la mort o el patiment.

Quins aspectes de l´educació considera fonamentals que potser els educadors estan passant per alt?

L´educació en la bellesa. Ens sembla que tot ha de ser útil sempre, i per això no calibrem bé la importància de la bellesa. "Sòcrates, perquè toques la lira abans de morir?". I Sòcrates respon: "Per tocar la lira abans de morir". Doncs això, hi ha coses que potser no veiem útils i les passem per alt, però són imprescindibles per a la vida, com per exemple tot allò que és bell. I no només parlo de la música, les arts i la filosofia, sinó també de la dimensió de bellesa que es pot trobar en una operació matemàtica. És trist que els alumnes aprenguin per treure nota, no per la set de conèixer. Això passa perquè s´ha perdut l´astorament, el desig de conèixer.

Aquesta pregunta és pura curiositat però crec pot ser útil per a aquells pares i mares que "mai no tenen temps". Com s´organitza una mare de quatre fills per escriure llibres?

En general, no miro la tele. Alguna vegada, les notícies. No recordo quan va ser l´última vegada que em vaig asseure al sofà fent zàpping per matar el temps. La televisió és llaminera: consumeix la nostra atenció i el nostre temps sense que ens n´adonem. Tanqueu la televisió un parell de setmanes i veureu com comencen a passar coses meravelloses a la vostra llar!

EL MOVIMENT DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA DE L'ALT EMPORDÀ

La presentació del Moviment de Renovació Pedagògica, aquest divendres, a El Jardí, és una fita molt important per a tot el col·lectiu de mestres i professors de la comarca. S'ha previst fer el lliurament del llibre que conté les ponències del Congrés L'Escola Parla, que es va celebrar a Figueres a principis de juliol. Precisament, el congrés va ser el punt de partida per a la recuperació de l'esperit d'aquell moviment de mestres que el 1979 va iniciar la primera escola d'estiu a la comarca.

"El Congrés va suposar un punt de trobada i d'intercanvi, però també d'inflexió entre allò que ens agrada fer i allò que volem continuar fent", exposen els representants d'aquesta nova entitat, els quals hi afegeixen: "Per seguir amb aquest desig, s'ha cregut oportú crear una estructura organitzativa que aglutini totes les sensibilitats i

inquietuds del món de l'educació."

Font del document:
http://www.emporda.info/fets-gent/2015/11/06/catherine-lecuyer-trist-que-alumnes/291259.html?utm_source=rss